Đurđa Petković

Spontano usvajanje srpskog jezika kod izvornih govornika španskog

Ovaj rad se bavi spontanim učenjem srpskog kao stranog jezika od strane izvornih govornika španskog. Za potrebe istraživanja individualno je na srpskom jeziku intervjuisano 9 govornika španskog. Snimci su transkribovani i analizirani na 5 nivoa: fonetskom, morfo-sintaksičkom, sintaksičkom, tvorbenom i leksičkom, Prilikom analize grešaka na fonetskom nivou uočeno je da je izgovaranje glasova karakterističnih srpskom glasovnom sistemu, ali i onih koji se javljaju u oba jezika, prilagođeno načinu izgovora u španskom. Na morfo-sintaksičkom nivou je uočena tendencija ka upotrebi nemarkiranih oblika, a takođe i pogrešna upotreba predloga, roda imenica i izostavljanje pomoćnih glagola. U okviru sintaksičkog nivoa najčešće je ispuštanje različith rečeničnih konstituenata. Na tvorbenom i leksičkom nivou se uočava strategija građenja novih reči usled nedovoljnog poznavanja vokabulara srpskog, ali i morfološko prilagođavanje španskih reči srpskom jeziku. Pokazuje se da dužina boravka ispitanika u Srbiji i dužina učenja srpskog utiču na brojnost i tip svih grešaka, osim na usvajanje fonetskih odlika i kategorije padeža, kao najkompleksnijih ispitanicima.

Uvod

Spontano učenje jezika predstavlja učenje jezika u prirodnom okruženju u interakciji sa ljudima gde se znanja stiču preko inputa sredine (Klain 1986: 51–57). Odvija se tokom svakodnevne komunikacije u kojoj učenici jezika

nisu fokusirani na formu već na poruku koju prenose i dobijaju putem jezika (Krashen 1981: 1–2, 64). Spontano učenje se razlikuje od formalnog učenja u kome učenik uz pomoć osobe koja ga usmerava usvaja strukturu i pravila o jeziku (Klain 1986: 51–57). Đuričić (2014: 131–143) se bavila formalnim učenjem španskog kod izvornih govornika srpskog jezika. Prema našim saznanjima spontano učenje srpskog jezika kao drugog stranog jezika kod izvornih govornika španskog do sada nije bilo ispitivano. Cilj ovog rada je da se ispita spontano učenje srpskog jezika analizom govora ispitanika i određivanjem mogućih međujezičkih uzroka koje su uslovile greške ostvarene u govoru .

I srpski i španski jezik pripadaju tipu flektivnih jezika. Flektivni tip jezika karakterišu morfološki segmenti koji nose više od jednog značenja, odnosno jedan nastavak nosi informaciju o različitim gramatičkim kategorijama reči, na primer nastavak -o u latinskom amo (volim) označava prvo lice jednine prezenta indikativa aktiva (Bugarski 2008: 72–74). Flektivne jezike odlikuje mogućnost izostavljanja subjekta u rečenici, zbog čega se svrstavaju u grupu PRO drop jezika (pronoun dropping languages) kao i SVO (subject-verb-object) rečenična struktura. Ovakav tip rečenične strukture znači da se na prvom mestu u rečenici javlja subjekat, zatim predikat i na kraju objekat.

Pored toga što pripadaju istom tipu jezika, odlikuje ih slična rečenična struktura, a razlike se najviše ispoljavaju na fonetskom i morfosintaksičkom nivou. Razlike između srpskog i španskog jezika ogledaju se u fonetskom sastavu. Naime, foneme /đ/, /ž/, /ć/, /č/, /dž/, /š/javljaju se u srpskom fonetskom sastavu ali ne i u španskom. Takođe, foneme /q/, /w/, /x/, /y/ deo su španskog fonetskog sastava ali nisu srpskog.

Đurđa Petković (2001), Obrenovac, Kralja Milutina 23A/10, učenica 3. razreda Filološke gimnazije u Beogradu

MENTORI:

Tijana Radović, student Filološkog fakulteta Univerziteta u Beogradu

MA Miloš Košprdić, Filozofski fakultet Univerziteta u Novom Sadu U španskom su česti glasovni spojevi vokala, diftonzi ([ia], [ie], [iu] itd.) i triftonzi ([iau], [iei], [uau]), dok se u srpskom javlja hijat, najčešće fonema [i], koja se ubacuje između dva vokala. Takođe, prilikom izgovora grafema, u srpskom jedan glas odgovora jednoj grafemi, dok u španskom jednoj grafemi može odgovarati više različitih glasova. Na primer kada se u španskom grafema [g] nađe ispred vokala [a], [o] i [u] njen izgovor je ekvivalentan srpskoj fonemi /g/, a kada se grafema [g] nađe ispred [e] i [i], izgovaraće se kao fonema /h/ u srpskom. Za razliku od srpskog, na morfosintaksičkom nivou španski nema morfološki iskazane padeže. Takođe, dok se u srpskom razlikuje i srednji rod, u španskom se razlikuje samo muški i ženski, a pored indikativa, kao glagolski način, javlja se i subjunktiv (Campos et al. 2011: 38–45).

Materijal i metode

Materijal za ovo istraživanje čine transkripti spontanog govora na srpskom jeziku izvornih govornika španskog koji su živeli ili žive u Beogradu i Novom Sadu. Tokom boravka u Srbiji ispitanici su spontano učili srpski kao strani jezik, najčešće kroz svakodnevnu komunikaciju.

Učesnici istraživanja su ispitani u formi polustruktuiranog intervjua. Pitanja iz intervjua su se bavila temama o njihovom životu u Srbiji, učenju jezika, na koji način uče srpski, da li nailaze na poteškoće prilikom učenja, da li im neko pomaže, kakva je razlika između Srbije i zemlje iz koje su došli i dr. Kako bi konverzacija tekla, tokom razgovora su ispitanicima postavljana i dodatna pitanja u okviru teme o kojoj se govorilo u tom trenutku. Ispitnici su bili ispitivani uživo, telefonskim pozivima i Skype audio-pozivima. Pre početka intervjua im je rečeno da će razgovor biti sniman, ali im svrha istraživanja nije bila poznata. Dužina pojedinačnih snimaka je bila različita – varirala je od oko 10 do 20 minuta. Najkraći snimak je trajao 8 minuta i 26 sekundi, a najduži 21 minut i 51 sekundu. Ukupno trajanje snimaka je iznosilo oko 150 minuta. Sav materijal je prikupljen u julu 2018. godine u Beogradu i Istraživačkoj stanici Petnica.

Ispitano je devet govornika od čega sedam muškaraca i dve žene. Petoro ispitanika je potpuno spontano učilo srpski. Od preostalih četvoro, jedan ispitanik je pohađao privatne časove srpskog jezika u periodu od mesec i po dana.

Drugi ispitanik je pre dolaska u Srbiju pohađao kurs srpskog jezika, ali je nakon dolaska u Srbiju nastavio da uči spontano u okruženju. Preostala dva ispitanika su pohađala srednju školu u Srbiji, jedan završio samo četvrti razred srednje škole, a drugi je završio sve četiri godine i trenutno je student osnovnih studija. Starost ispitanika varira između 19 i 54 godine. Svi ispitanici su pre dolaska u Srbiju i početka učenja jezika u potpunosti usvojili svoj maternji jezik. Najduži period boravka ispitanika u Srbiji je 12 godina, a najkraći jedna godina i šest meseci. Troje ispitanika više ne živi u Srbiji.

Svi ispitanici dolaze sa španskog govornog područja – Španije ili Latinske Amerike, ali iz različitih zemalja. Četiri ispitanika su rodom sa Kube, tri ispitanika dolaze iz Bolivije, Hondurasa i Paragvaja, a preostala dva ispitanika su iz Španije, i to Kastilje i Galicije.

Prilikom analize uzete su u obzir specifičnosti španskog jezika u zavisnosti od govornog područja sa kog dolaze ispitanici. Analiza je vršena na ekscerptima iz transkribovanih snimaka, i to na pet jezičkih nivoa: fonetskom, morfosintaksičkom, sintaksičkom, tvorbenom i leksičkom.

Analiza

Fonetski nivo

Prilikom analize grešaka na fonetskom nivou uočeno je sledeće:

- 1. Kod svih ispitanika se javio uticaj fonetskog fenomena *yeísmo* koji je karakterističan za većinu dijalekata Španije i Latinske Amerike. Yeísmo predstavlja izgovor španske foneme /ll/kao foneme /y/, kojoj bi u srpskom odgovarale foneme /j/ ili /d/ (Coloma 2010: 94). Pod uticajem ovog fenomena većina ispitanika nije umela da izgovori palatalnu fonemu /lj/ i umesto toga izgovarali su /l/ i /j/ odvojeno ili samo /j/.
 - 1.1. Izgovaranje /l/ i /j/:
 - Ja sam naućio srpski kod kuće sa host roditel jima jer ja sam na rasmeni.
 - Uglavnom prijatel ji su me pomagali.
 - Ućila najviše tako u hodu, kako uposnajem nove reći tako upotrebl javam dok ne sapamtim, i to je to.
 - 1.2. Izgovaranje /j/:
 - Mene kolega gleda kao odakle ovaj ludak sto stavio banana na pasuj.

- U pocetku meni je bio jako **zanimjiv** grad.
- Judi je dobro, ali klima je komplikovana sato sto ne voli(m) sneg.
- 2. Pored yeísma, primećeno je javljanje još jednog fonetskog fenomena, seseo, koga karakteriše izgovaranje španskih fonema /z/ i /c/, ispred vokala /e/ i /i/, kao dentalne foneme /s/. Takav način izgovora bi bio ekvivalentan izgovoru foneme /s/ u srpskom. Seseo je zastupljen u svim dijalektima španskog u Latinskoj Americi. Zbog toga je većina ispitanika izgovarila fonemu /z/ kao fonemu /s/. U španskom jeziku se javlja i fenomen ceceo koga odlikuje interdentalno izgovaranje foneme /s/ karakteristično za dijalekte Iberijskog poluostrva (Coloma 2010: 94). Međutim nijedan ispitanik koji dolazi sa govornog područja Španije nije izgovarao fonemu /z/ kao interdentalno /s/.
 - To je nogo raslika izmeđ'u š'panski jesik i srpski jesik.
 - Onako nisam mogao niš'ta da rasumem.
 - Mislim ja volim srpsku musiku, naroćito volim Novi Sad.
 - Posle sama, ja vidi **televisor**, vidi serije.
- 3. Prilagođavanje izgovora srpskih fonema španskom načinu izgovora
- 3.1. Umesto srpske foneme /č/ ispitanici su izgovarali špansku fonemu /ch/ koja je ekvivalent srpskoj /ć/.
 - Moja srećan rođ'endan je bilo juće.
 - Pa dobro u š'koli, na poćetku sve mi je bilo teš'ko...
 - Isto sam i ćitao na srpskom i ćesto sam iš'ao u pozoriš'te.
 - Pa ja srpski neš'to naroćito puno nisam ućila.
- 3.2. Foneme /đ/, /š/ i /ž/ koje se ne javljaju u španskom glasovnom sistemu, ispitanici su izgovarali umekšano i prilagođeno načinu izgovora foneme /y/ u španskom. Izgovor foneme /y/ u španskom varira u zavisnosti od govornog područja. Tako bi se u određenim delovima Južne Amerike poput Argentine i Paragvaja čuo glas koji bi približno odgovarao glasu /š/, dok bi se u drugim delovima Amerike poput Meksika i Kolumbije kao i u delovima Iberijskog poluostrva čuo glas ekvivalentan glasu /đ/ u srpskom (Coloma 2010: 93–94, 103–105).

- 4. Izgovaranje pod direktnim uticajem španskih reči
- 4.1. U primeru *Nogo ima arkitektura kao Austroungari, je bilo u Semun* reč arkitektura (špan. *arquitectura*) izgovorena je sa fonetskim odlikama koje poseduje u španskom jeziku. Umesto foneme /h/, ispitanik je izgovorio fonemu /k/ što se podudara sa načinom izgvora ove reči u španskom. Takođe, u istom primeru upotrebljena je i reč *Austroungari* (špan. *Húngria*) kojoj je ispitanik dodao fonemu /n/ prilikom izgovora što se poklapa sa tom rečju u španskom.
- 4.2. U primeru Mogu da kazem da sada, sa novim teknolohijama, mogu da se... recimo, da se druzim sa Srbijom i sa Srbima u reči teknolohijama (špan. tecnología) zamena se desila na isti način kao u prethodnom primeru. Ovaj ispitanik je pored zamene fonema /k/ i /h/, pri izgovoru zamenio i fonemu /g/ sa fonemom /h/.
- 5. Izostavljanje fonema. Među greškama je primećeno prigušeno izgovaranje nazala /m/ na finalnoj poziciji. Slabljenje ili aspirovan izgovor konsonanata na finalnoj poziciji u reči, pre svega nazala, je vrlo tipičan za španski u pojedinim delovima Latinske Amerike, pre svega na Kubi. Kod ispitanika ova karakteristika se javljala prilikom upotrebe glagola u 1. licu jednine prezenta: nema(m), ima(m), voli(m), živi(m), bude(m), sna(m), rasume(m)

Morfosintaksički nivo

Na morfosintaksičkom nivou kod ispitanika je primećena tendencija ka upotrebi jednostavnih konstrukcija. Prilikom upotrebe padeža to se pokazalo kao zamenjivanje kosih padežnih oblika opštim padežom nominativom ili akuzativom sa predlogom, ili upotrebom nominativa bez predloga.

- 1. Imenice
- 1.1. Padeži
- 1.1.1. Predlog + nominativ:
- Mnogo teš 'ko jesik zbog padež'i. (umesto genitiva)
- To sa mene nogo teš'ko posto nemamo to u spanski jesik. (umesto dativa)
- A misli koliko puta ja ide na Kuba (umesto akuzativa) kad doš'la da živi(m) vamo?
- 1.1.2. Nominativ:

- Profesor sam engleskog i š'panskog jezik.
 (umesto genitiva)
- Još' nemam pojma kako da napravim musaka ni sarma. (umesto akuzativa)
- Ali l judi imaju duš'a, srce. (umesto akuzativa)

1.1.3. Predlog + akuzativ:

- Ne, naućio sa drustvo, na radno mesto, na primer sa koleginicu, sa kolegu (predlog + akuzativ umesto instrumentala)...
- Najviš'e sam naućio sa porodicu (predlog + akuzativ umesto instrumentala).
- Sad sam bio napolju na večeru (predlog + akuzativ umesto lokativa).

1.2. Rod

Na greške prilikom upotrebe roda imenica, kod svih ispitanika, uticao je ili drugačiji rod tih imenica u španskom ili odsustvo srednjeg roda u španskom. Rod imenica uočljiv je samo na osnovu reči koje kongruiraju uz imenicu.

1.2.1. Preuzimanje roda iz španskog

- Plata nije bio ogroman.

U ovom primeru oblikom glagola i prideva vidimo da ispitanik imenicu "plata" doživaljava kao imenicu muškog roda, zbog uticaja španskog jezika u kojem je ova imenica glasi *el salario* i muškog je roda.

Nogo mi je lićno kao Rusija, kao neki seml ji sto je bilo u komunismu (zemlja – el pais m. r.)

Ja kupio **knjige koje su bili** na srpskom i na engleskom (knjiga – el libro m. r.).

Javio se i tip greške gde su ispitanici zbog konstituenstkog završetka reči, za koji je u španskom jeziku karakterističan muški rod, pogrešno upotrebili rod imenice iako je ona u oba jezika istog roda.

 I nikad nisam snao koji reć je bio bolji (špan. la palabra ž.r.).

1.2.2. Nerazlikovanje srednjeg roda

U okviru kategrije roda u španskom razlikuju samo muški i ženski rod, kao i u prethodnim primerima, ispitanici su imenice srednjeg roda u srpskom koristili u rodu tih imenica u španskom

 U mestima koji su nepoznati. (špan. el lugar m.r.)

2. Predlozi

Prilikom grešaka u korištenju predloga najčešće se javlja upotreba predloga u kao zamena za druge predloge:

- predlog na: Drustvo uo(p)š'te bilo divno kao u skoli, u treningu...
- predlog o: A ti hoće da ja prića **u Srbiji**?
- predlog između: Nogo raslike imate u vaša hrana i jelo

3. Glagoli

Primećena je sklonost ka upotrebi neutralnih oblika i to 3. lica jednine prezenta kao zamene za lica prezenta. Rod i vid glagola najčešće su nepravilno upotrebljeni.

- 3.1. Zamena 3. licem jednine prezenta:
- u 1. licu jednine: Ja ima devojka.
- u 2. licu jednine: A ti hoće da ja prićam, je l mož'e da kaž'e ponovo?
- u 3. licu množine: Poš'to... kafići je isto kao Kalemegdan

3.2. Glagolski rod

- Ja sam rođ'ena u glavni grad, u Havani (ispitanik muškog roda)
- Doš'lo ovde zato sto malo mi bilo dosadno kući tamo (ispitanik muškog roda)
- Na primer, sam kupio knjige koje su bili na srpskom i na engleskom (špan. el libro, m.r. – srp. knjiga, ž.r.)
- I onda nikad nisam snao koji reć je bio bolje (špan. la palabra, ž.r. – srp. reč, ž.r. – konsonatski završetak reči u srpskom)

3.3. Glagolski vid

- Posle sama, vidi televisor, vidi serije (iskorišten svršeni glagol videti umesto nesvršenog glagola gledati; leksički vidski par)
- Jos uvek se bavim, ali ne znam na koji nacin cu uspeti da stizem da obuhvatam celu suš'tinu (iskorišten nesvršeni glagol stizati umesto svršenog glagola stići; morfološki vidski par)

Sintaksički nivo

Na sintaksičkom nivou u najvećoj meri se pojavljivalo izostavljanje rečeničnih konstituenata, koje je podeljeno u dve grupe.

- 1. Izostavljanje pomoćnog glagola (jesam, biti).
 - Malo __ i ućio da sviram neke vaše pesme.
 - Pa sviđa mi se ovako, mislim poprilićno sve __ slićno kao i svugde u svetu.

- 2. Izostavljanje veznika subordiniranih klauza, prevashodno veznika da
 - Mora __ se jede, mora __ se sprema slavu;
 - Ja volim živim ovde.

U okviru grešaka na sintaksičkom nivou javljao se i neadekvatan položaj klitika u rečenici.

- Doš'o ovde zato sto malo mi bilo dosadno kući tamo...
- U najbolje(m) slućaju, ja vratim se mož'da za dve, tri godine.

Tvorbeni nivo

Na tvorbenom nivou usled nepoznavanja odgovarajuće reči u srpskom, ispitanici su pribegavali strategiji građenja novih reči. U svim slučajevima javila se upotreba frekventnijih, ali neodgovarajućih nastavaka, koje su ispitanici nadograđivali na reč koju su znali.

- 1. Sufiks -ski:
- Na srpskom mislim da nogo bol je da se naući kad imas materski jesik kao nemaćki, ruski... (umesto sufiksa -nji)
- 2. Sufiks -ici:
- Ovde su malezici, kinesi, hindusi, svi stranci koji imaju... (umesto sufiksa -jani)

Leksički nivo

Na leksičkom nivou javila se zamena srpske reči španskom rečju sa i bez adaptacije u srpskom. Leksika španskog jezika se u govoru ispitanika javljala kao potpuno preuzeta iz maternjeg jezika, ili kao morfološki adaptirana srpskom jeziku u vidu dodavanja srpskog sufiksa ili upotrebe date reči u padežu.

- 1. Preuzimanje španske reči bez adaptiranja srpskom jeziku:
 - Ne prosla, proxima godina. (špan. proximo/a – srp. sledeći/a)
 - I onda kao mezcla. (špan. la mezcla srp. mešavina)
 - Ti después pitas'. (špan. despues srp. posle)
- 2. Preuzimanje španske reči sa adaptiranjem srpskom jeziku:
 - Ti samo sluš'aš', praviš' malo atensiju...
 (špan. la atención srp. pažnja)
 - Sad verovatno je diferno. (špan. diferente
 srp. drugačije)

Zaključak

Analizom je utvrđeno da su specifičnosti španskog jezika u velikoj meri uticale na tip grešaka. Najveći uticaj uočen je na fonetskom i morfosintaksičkom nivou. Pokazano je da se greške na fonetskom nivou javljaju kao posledica različitog izgovora određenih grafema u različitim govornim područjima Španije. Najviše se ispoljio uticaj veísma i sesea. Ispitanici su težili da foneme srpskog glasovnog sistema kojih nema u španskom jeziku zamene ili prilagode onima iz španskog. Foneme koje postoje u oba jezika izgovarane su bliže španskom načinu izgovora. Greške su bile sledeće: Svi ispitanici su izgovarali fonemu /č/ kao /ć/ zbog uticaja španske foneme /ch/; često je gutanje fonema /m/, /k/ i /z/ na inicijalnoj poziciji; prigušeno izgovaranje konsonanta /m/ na finalnoj poziciji; takođe i uticaj španskih reči na izgovaranje srpskih morfološki sličnih reči koje se javilo kod nekolicine ispitanika. Morfosintaksički nivo obeležila je upotreba nemarkiranih padežnih i glagolskih oblika što govori o tome da ispitanici nisu usvojili gramatičke kategorije srpskog jezika u potpunosti. Od padeža koristili su najviše nominativ i akuzativ, a što se glagolskih oblika tiče, prezent je bio najkorišćeniji. Ispitanici su grešili i prilikom upotrebe predloga, što je direktno prouzrokovano načinom upotrebe predloga u španskom. Drugačiji rod imenica i nerazlikovanje srednjeg roda u španskom su odlike zbog kojih su ispitanici grešili prilikom upotrebe roda. Iz analize se vidi da su različiti načini učenja srpskog kod ispitanika, na ovom nvou, uticali na brojnost, ali ne i na vrstu grešaka. Analizom sintaksičkog nivoa je primećeno da su najbrojnije sintaksičke greške izostavljanje delova rečenice. Izostavljani su pomoćni glagoli i veznici subordiniranih klauza. Ispitanici su imali probleme i sa redosledom klitika u rečenici. U tvorbeni nivo svrstane su greške koje je odlikovalo građenje novih reči od poznate osnove i neogovarajućeg, ali poznatog sufiksa. Glavni uzrok greške ovog tipa bilo je nedovojlno poznavanje vokabulara, zbog čega su takođe nastale greške i na leksičkom nivou, podeljene na tri grupe. Preuzimanje španske reči bez i sa morfološkom adaptacijom, i zamena jedne reči srpskog jezika drugom. Na kraju se može izvesti zaključak da španski kao maternji jezik ispitanika u mnogome utiče na to kako će ispitanik naučiti srpski.

Pored uticaja gramatike, na tip i brojnost grešaka je uticalo i to koliko su vremena ispitanici proveli u Srbiji kao i način na koji su ispitanici učili srpski jezik. Ispitanici koji nisu u potpunosti usvajali srpski spontano imali su znatno manje grešaka i bili su upoznati sa pravilima srpske gramatike, što im je dodatno olakšalo situaciju. Ispitanici koji su živeli u Srbiji više nego drugi, takođe su bolje usvojili jezik. Međutim, samo na usvajanje fonetskih odlika i kategorije padeža ovi faktori nisu imali presudnog uticaja. Ova dva tipa grešaka pokazala su se kao najkompleksnija za učenje od strane izvornih govornika španskog.

Literatura

Bugarski R. 2008. *Uvod u opštu lingvistiku*. Beograd: Zavod za udžbenike

Campos J., Cayo B., Cortez C. i dr. 2011. *Nueva gramática de la lengua espanola*. Madrid: Real Academia Espanola

Coloma G. 2010. Caracterización fonética de los variedades regionales del espanol y propuesta de transcripción simplificada. Buenos Aires: Universidad del CEMA

Đuričić M. 2014. *Gramatičke greške u pisanoj* produkciji španskog jezika. Beograd: Univerzitet u Beogradu, Filološki fakultet

Klain W. 1986. *Second Language Acquisition*. Cambridge: University Press

Krashen S. 1981. Second Language Acquisition and Second Language Learning. Oxford: Pergamon Press

Stanojčić Ž., Popović Lj. 2005. *Gramatika srpskog jezika za gimnazije i srednje škole*. Beograd: Zavod za udžbenike

Đurđa Petković

Spontaneous Learning of Serbian by Native Speakers of Spanish

In this paper we studied the spontaneous learning of Serbian as a foreign language by native speakers of Spanish. Both Serbian and Spanish belong to the group of inflected languages and share a similar sentence structure, while they differ on the phonetic and morpho-syntactic level. For the needs of this research, we individually interviewed in Serbian 9 speakers of Spanish language. Recordings of the conversations with the total duration of two and a half hours were transcribed, and the transcripts were analyzed on 5 levels: phonetic, morpho syntactic, syntactic, derivational, and lexical. In the error analysis on the phonetic level, we found that the pronunciation of those phonemes which are only present in the Serbian phonetics system is a combination of phonemes that exist in Spanish. With those phonemes that can be found in both languages, the pronunciation is adapted to the Spanish pronunciation. Based on this, we can conclude that the characteristics of the Spanish phonetics system had an influence on the pronunciation of the phonemes in Serbian. On the morpho-syntactic level, we noticed a tendency to use nominative and accusative as the unmarked case forms and the Present Tense as the unmarked verb form. Also, the misuse of prepositions and the gender of nouns (often influenced by the fact that Spanish does not distinguish the neuter gender and because of the differences in gender of nouns in Serbian and Spanish) and the omission of the auxiliary verb were present on this level. Within the syntactic level, the predicates (or parts of the predicates) as well as the conjunctions of subordinated clauses have been omitted. Also, mistakes in the ordering of clitics were present on this level, too. On the derivational and lexical level, it was noticed that speakers use the strategy of resorting to the construction of new words due to insufficient knowledge of Serbian vocabulary, but they use the morphological adaptation of Spanish words to Serbian, too. It has been shown that the length of stay in Serbia and the way of learning Serbian as a foreign language have an effect on the number and the type of mistakes speakers make while spontaneously learning. Only the mistakes made on the phonetic and morpho-syntactic level are not conditioned by these two factors. They proved to be the most difficult for learning.